

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karla Kosteckého a Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. v právní věci žalobce: **JTR a.s.**, se sídlem XX proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, za účasti Bytového družstva XX, se sídlem XX, právně zastoupeného Mgr. Martinem Vondroušem, advokátem AK SPOLAK s.r.o. se sídlem Chrástavská 273/30, Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2011, sp. zn. OÚPSŘ 222/2011-rozh.,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 26. 7. 2011, sp. zn. OÚPSŘ 222/2011-rozh., s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :**I. Žaloba**

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo k odvolání žalobce částečně změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Jablonec nad Nisou, odboru rozvoje, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 7. 4. 2011, sp. zn. 1700/2010/SÚ/Za, č. j. 40731/2011.

Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) k žádosti Bytového družstva XX (dále též „stavebník“) vydáno stavební povolení na stavbu – změna stavby bytového domu č. p. XX, XX, XX (stavební úpravy za účelem instalace tepelných čerpadel pro vytápění domu) XX, XX na pozemku parc. č. XX v katastrálním území XX, obec XX. Částečná změna prvostupňového rozhodnutí spočívala ve změně části II. výroku (podmínky pro provedení stavby), když žalovaný jednak zcela změnil text podmínky č. 9 (namísto demontáže předávací stanice, měřicího zařízení, armatury, a přípojky ve vlastnictví žalobce dle podmínek jím

stanovených byla stavebníku uložena povinnost umožnit žalobci přístup k jeho zařízení, které zůstává v domě, neboť mu svědčí zákonné věcné břemeno ve smyslu energetického zákona), jednak nově stanovil podmínku č. 12, podle které bude plynová kotelná napojena na rozvody topné vody domu a rozvody TUV domu po odpojení těchto rozvodů od zařízení soustavy centralizovaného zásobování teplem (dále jen „CZT“) žalobce.

A. Důvody nicotnosti rozhodnutí

Důvody nicotnosti rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu žalobce spatřoval ve faktické a právní neuskutečnitelnosti obou rozhodnutí, neboť se nevypořádala s odstraněním stávajícího zařízení pro rozvod tepelné energie ve vlastnictví žalobce. Projektová dokumentace doložená stavebníkem byla neúplná, neřešila změnu způsobu vytápění v souladu s § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon). Správní orgány tak podle žalobce nevěděly, jak mají o věci rozhodnout, proto stavební úřad nejprve rozhodoval o demontáži zařízení ve vlastnictví žalobce, zatímco žalovaný stanovil, že zařízení má být v objektu ponecháno a stavebník je povinen umožnit žalobci přístup k tomuto zařízení. Dle žalobce není možné rozhodnutí, kterým se stanoví, že původní zařízení zůstává v objektu, aniž by byl doložen právní důvod pro takové umístění a setrvání v budově. Na žalobci nelze požadovat, aby své zařízení v objektu ponechal a na svůj náklad je v rámci plnění svých povinností dle energetického zákona udržoval bez existujícího právního důvodu. Ze znění § 77 odst. 5 energetického zákona žalobce dovozoval, že náklady na provedení změny způsobu vytápění a náklady odpojení od rozvodného tepelného zařízení mají být uhrazeny před provedením změny, a proto změna musí být ve stavebním řízení zohledněna. Protože žalobce nemá se stavebníkem uzavřenou smlouvu pro dodávku tepelné energie a nemá sjednaný způsob hrazení nákladů na udržování zařízení jako zálohového zdroje, nemá zájem na ponechání svého zařízení v objektu. Žalobce ale také nemůže udělit stavebníku souhlas s odstraněním zařízení, protože nebyly sjednány podmínky pro takový postup a náhrada nákladů na odpojení a změnu vytápění. Je na stavebníku, aby tyto kroky učinil, případně si zajistil možnost odstranění zařízení bez souhlasu žalobce formou soudního rozhodnutí. Žalobce z toho dovozuje, že stavebník musí v případě zájmu o změnu způsobu vytápění doložit souhlas vlastníka zařízení s demontáží zařízení nebo dohodu o tom, že vlastník zařízení souhlasí s ponecháním zařízení v objektu. Žalobce namítal, že rozhodnutí ho nepřímou nutí, aby vynakládal náklady na úkor jiných odběratelů, kteří nakonec musí provoz zařízení žalobce v objektu stavebníka zaplatit v ceně tepelné energie, a ukládá ve svém důsledku povinnost třetím subjektům a zasahuje do jejich práv.

Další vadou, která dle žalobce způsobuje nicotnost obou rozhodnutí je, že se správní orgány věcným způsobem nezabývaly námitkou žalobce, že byla na témže pozemku vydána dvě stavební povolení pro stejný druh stavby různými subjekty. První stavební povolení bylo vydáno žalobci na rekonstrukci soustavy CZT – Mšena I ze dne 14. 1. 2010, č. j. 596/2010, druhé stavebníkovi v rámci předmětného stavebního řízení. Došlo tak ke zmaření povolené a nedokončené stavby žalobce, neboť na pozemku parc. č. 518/196 jsou povoleny k provedení dvě stavby stejného druhu – technická infrastruktura – vytápění objektu.

B. Důvody nezákonnosti rozhodnutí

- 1) Žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal zcela s odvolacími důvody a rozhodl tak v rozporu s § 89 odst. 2 správního řádu.
- 2) Podle žalobce mělo být vedeno územní řízení podle § 81 odst. 2 písm. c) stavebního zákona, neboť se jednalo se o stavbu, která podstatně mění nároky na okolí (nově působí stavba emise, má zvýšenou náročnost na dodávky plynu, vznikne naddimenzovaná soustava CZT). Přímo sousedící stavba – soustava CZT je bezprostředně dotčena změnou vytápění, proto žalobce žádal, aby bylo u osob odborně způsobilých ověřeno, že stavba bezprostředně ohrožuje jeho vlastnické právo k soustavě CZT, rozhodnutí porušuje právo žalobce na ochranu jeho vlastnického práva. Žalovaný nesprávně dovodil, že dle § 3 odst. 1 energetického zákona není povinen zkoumat soulad stavby s veřejným zájmem, nezohlednil tak § 2 odst. 4 správního řádu. Žalobce vyzval soud, aby se ve svém rozhodnutí zabýval otázkou, zda danou stavbu posuzovat jako změnu stavby ve smyslu stavební úpravy nebo jako změnu stavby, kterou instalováním kotelny dojde ke snížení celkové plochy jednotek v domě, neboť bude zastavěn nebytový prostor a dojde tak ke změně spoluvlastnických podílů. Podle žalobce by mělo být postupováno stejně, jako když je plynová kotelna umístována vně objektu, oba případy by měly být posuzovány jako změna ve smyslu § 2 odst. 5 písm. b) stavebního zákona, správní orgány tak nesprávně hodnotily stavbu jako stavební úpravu. Správní orgány postupovaly nesprávně, pokud k této námitce nepřihlédly v odvolacím řízení a navíc zamítly požadavek žalobce na provedení důkazu zjištěním vlastnických vztahů k navrhované stavbě.
- 3) Žalobce namítal neúplnost žádosti o stavební povolení a projektové dokumentace, která neobsahovala změnu způsobu vytápění podle energetického zákona. Tímto jsou dotčena věcná práva žalobce k soustavě CZT, zejména k části umístěné v objektu, když zařízení je v objektu ponecháno, ale žalobce jej musí na své náklady provozovat. Projektová dokumentace neobsahuje zakreslení sítí, které jsou ve vlastnictví žalobce, a ani ze spisu není zřejmé, zda zařízení ve vlastnictví žalobce není stavbou ohroženo. Žalobce proto z opatrnosti namítá, že stavba ohrožuje jeho zařízení, jakož i další součásti soustavy CZT.
- 4) Žalovaný nebyl oprávněn změnit napadené rozhodnutí bez znalosti stanoviska žalobce a stavebníka ke stávajícímu zařízení pro rozvod tepelné energie ve vlastnictví žalobce, rozhodnutí žalovaného není opřeno o zjištěný skutkový stav. Žalobci byla odebrána možnost řádného opravného prostředku, když o změně podmínky týkající se přímo žalobce bylo rozhodnuto až žalovaným jako odvolacím správním orgánem.
- 5) Žalobce znovu zopakoval, že rozhodnutí nutí žalobce ponechat zařízení v provozuschopném stavu, aby nedocházelo k ohrožení soustavy CZT a nutí

žalobce k plnění povinností ve smyslu energetického zákona. Stavební úřad nechránil vlastnické právo žalobce k celé soustavě CZT, ale hodnotil jen přípojku. Vada řízení spočívá v tom, že stavební úřady neprovedly žalobcem požadovaný znalecký důkaz z oboru teplárenství pro posouzení vlivu stavby na soustavu CZT, ani neučinily dotaz na Státní energetickou inspekci (SEI).

- 6) Napadené rozhodnutí neřešilo odvolací námitky žalobce, pokud se týkaly stanovisek dotčených orgánů státní správy, zejména na úseku ochrany ovzduší, hospodaření s energií, vnitřního prostředí. Správní orgány nesprávně aplikovaly § 3 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší. Nebyla správně řešena otázka ekonomické přijatelnosti napojení na CZT a nebyly v tomto směru vypořádány námitky žalobce vznesené ve stavebním řízení. Stanovisko Hasičského záchranného sboru (HZS) považuje žalobce za nicotné, neboť nebylo řádně odůvodněno. Stavební povolení bylo vydáno v rozporu se zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energiemi, projektová dokumentace byla neúplná, neboť v ní nebyla vymezena energetická náročnost budovy ve vztahu ke změně způsobu vytápění. Pokud bylo navíc závazné stanovisko SEI ze dne 23. 7. 2010 zrušeno, nemůže být stavba povolena, neboť stavební povolení bylo vydáno bez zajištění závazného stanoviska SEI v rozporu se stavebním a energetickým zákonem. Stavba také přesahuje limity hluku. Stavební úřady měly iniciovat přezkumná řízení ohledně těchto stanovisek a do té doby stavební řízení přerušit. Tím byla porušena procesní práva žalobce na spravedlivý proces, zákonné rozhodnutí a právo na zajištění dobré správy, tedy procesní práva žalobce, která mu musí být v každém řízení zaručena.
- 7) Žalobce znovu zdůraznil potřebu ochrany vlastnického práva k soustavě CZT, neboť ta je provozována ve veřejném zájmu. Pokud se žalobce dovolával ochrany soustavy CZT ve veřejném zájmu, činí tak v souladu s § 114 stavebního zákona a k ochraně svého subjektivního veřejného práva, neboť provoz CZT ve veřejném zájmu patří k vlastnictví soustavy CZT. Žalobce zdůraznil, že nákup a investice do udržování a provozování soustavy CZT činil v době, kdy soustava CZT požívala ochrany ve veřejném zájmu a pokud žalobce namítá nezákonnost rozhodnutí, činí tak k ochraně svého subjektivního veřejného práva - věcného práva k soustavě CZT. Správním orgánům žalobce vytýkal, že upřednostnily individuální zájem subjektu na levnějším vytápění oproti zájmu společnosti na existenci provozuschopné sítě CZT. CZT je chráněno a výroba a distribuce tepla je ve veřejném zájmu, ten posiluje význam CZT a je chráněn zákonem o ochraně ovzduší. Pokud dojde k odpojení více článků od CZT v důsledku rozhodnutí správních orgánů, systém zůstane nefunkční. Žalobce je jako vlastník soustavy CZT oprávněn dovolávat se ochrany CZT ve veřejném zájmu a nesouhlasí s postupem, kdy správní orgány toto právo žalobci upírají, neboť zde není jiného subjektu, který by byl k výkonu takového práva oprávněn.

- 8) Dále žalovaný pochybil, pokud neaplikoval vyhlášku města Jablonec nad Nisou č. 5/2004 - územní energetickou koncepci. Stavba byla povolena také v rozporu s krajskou energetickou koncepcí. Stavební úřady se v tomto směru s žalobcovými námitkami nevypořádaly, nezdůvodnily, proč doporučení na ochranu CZT nevzaly v potaz.
- 9) Rozhodnutí stavebního úřadu je nepřezkoumatelné, nebylo odůvodněno, jaký skutkový stav byl vzat jako prokázaný, jaké právní otázky a podle jakých právních norem byly řešeny, např. ve vztahu k § 115 stavebního zákona, resp. § 68 správního řádu.
- 10) Restriktivní výklad § 114 stavebního řádu považuje žalobce za nezákonný, pokud žalovaný neshledal nezákonným nevypořádání všech námitek žalobce v řízení před stavebním úřadem jako správním úřadem prvního stupně, nepostupoval správně.
- 11) Rozhodnutí jsou neurčitá ve vymezení zařízení žalobce v prostorách předmětného domu. Stavební úřad měl najisto postavit, jaké zařízení žalobce požívá případné ochrany, pojem „zařízení ve vlastnictví Jablonecké teplárenské a realitní, a.s.“ je právně nepřesný a neurčitý.
- 12) Žalobce zopakoval, že žalobní body směřují k ochraně jeho veřejného subjektivního práva na zákonný proces, dobrou správu, zákonnost a předvídatelnost rozhodnutí a souvisí s ochranou jeho vlastnického práva k soustavě CZT. Proto všechny žalobní námitky mohl žalobce vznášet z titulu svého účastenství dle § 109 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Pokud se týká například ekonomické přijatelnosti stavby, slouží § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší primárně k ochraně ovzduší, sekundárně však k ochraně CZT.
- 13) Dále žalobce namítal porušení svého práva na spravedlivý proces ve smyslu Listiny základních práv a svobod, práva na ochranu vlastnictví a při extenzivnímu výkladu práva nebýt podroben nuceným službám.
- 14) Žalobce vytkl stavebním úřadům chybu v označení sídla žalobce.

Z uvedených důvodů žalobce navrhoval zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a požadoval náhradu nákladů řízení. K podpoře svých tvrzení předložil odborný posudek vypracovaný Miroslavem Vybíralem (energetickým auditorem) a Mgr. Tomášem Úlehlou „Dopad procesu odpojování spotřebitelů od Soustavy CZT v Jablonci nad Nisou a výstavba vlastních zdrojů tepla na ekonomiku provozu soustavy CZT a životního prostředí ve městě“ a odborný posudek vypracovaný rovněž Miroslavem Vybíralem „Odborný posudek dopadu odpojení objektů na provoz okruhu VS EC 33“

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zopakoval, proč částečně změnil výrok rozhodnutí stavebního úřadu, když nahradil text bodu č. 9 a přidal bod č. 12. Uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí není způsobilé zasáhnout do práv žalobce. Žalobci svědčí právo odpovídající zákonnému věcnému břemenu z energetického zákona a má i nadále právo mít své zařízení v předmětném objektu. Ochrana vlastnického práva žalobce vyplývajícího z tohoto věcného břemene byla žalovaným zajištěna změnou výroku rozhodnutí spočívající ve změně obsahu podmínky č. 9 a v doplnění nové podmínky č. 12. Dodávka tepla do objektu je soukromoprávní záležitostí, nejedná se o právo vyplývající z věcného břemene ani o veřejný zájem na dodávce tepelné energie ze zařízení žalobce, jak judikoval Nejvyšší správní soud. O vydání stavebního povolení požádali vlastníci stavby, podklady byly zpracovány oprávněnými osobami v dostatečném rozsahu pro posouzení povolené změny způsobu vytápění. Byla vydána kladná stanoviska dotčených orgánů státní správy, plyne z nich, že povolená stavba splňuje požadavky § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší, požadavky hygienické, požární ochrany a bezpečnosti a požadavky z hlediska § 77 odst. 5 energetického zákona, záměr byl posouzen také z hlediska energetické koncepce města Jablonec nad Nisou a Libereckého kraje. Na základě zjištění, že stavba nebude mít vliv na okolí a že stavební úpravy nejsou v rozporu se závěry a cíli územního plánování, zejména s územní plánovací dokumentací, nebyly zjištěny skutkové okolnosti a právní důvody pro zamítnutí žádosti o stavební povolení. Výrok rozhodnutí je určitý, splňuje zákonné požadavky uvedené v § 68 odst. 2 správního řádu. V odůvodnění jsou pak uvedeny důvody rozhodnutí i výčet podkladů pro jeho vydání, v tomto směru žalovaný na odůvodnění svého rozhodnutí odkázal.

III. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

Bytové družstvo XX ve svém vyjádření zdůraznilo, že žalobce byl účastníkem řízení z důvodu zákonného přístupu k části svého rozvodného tepelného zařízení umístěného v objektu stavebníka. V rámci správního řízení nebylo zjištěno, že by stavebník žalobci jakkoliv bránil v uplatňování jeho práv, pokud se týče přístupu k zařízení žalobce v objektu stavebníka. Nad rámec zákonné povinnosti stavebníka byla navíc povinnost umožnit přístup k zařízení žalobce explicitně uložena v napadeném rozhodnutí. Energetický zákon počítá s možností změny způsobu dodávky tepla či změnou způsobu vytápění, a to v § 77 odst. 5 s tím, že je dána povinnost odběratele uhradit náklady spojené s odpojením zařízení dodavatele od rozvodného tepelného zařízení.

IV. Zjištění ze správního spisu

Ze správního spisu vyplývá, že dne 27. 8. 2010 podal stavebník – Bytové družstvo XX žádost o vydání stavebního povolení na stavbu - změna stavby bytového domu č. p. XX, XXXX XX (stavební úpravy za účelem instalace nového topného zdroje - tepelných čerpadel a záložního zdroje – plynových kotlů).

K žádosti o stavební povolení stavebník doložil:

- projektovou dokumentaci k instalaci tepelných čerpadel
- vyčíslení úspor nákladů na teplo

Stavebníkem byla dále doložena souhlasná stanoviska orgánů státní správy, a to:

- Městského úřadu Jablonec nad Nisou, oddělení životního prostředí, ze dne 3. 8. 2010 - souhrnné stanovisko, v němž z hlediska ochrany ovzduší nebyly vyjádřeny námitky;
- Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje, územního odboru Jablonec nad Nisou (HZS), ze dne 21. 7. 2010, coby dotčeného orgánu státní správy na úseku požární ochrany;
- Krajské hygienické stanice Libereckého kraje (KHS) ze dne 13. 8. 2010 jako orgánu státní správy na úseku ochrany zdraví - s podmínkou ověření dodržování limitů hluku;
- Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Liberecký kraj (SEI) ze dne 23. 7. 2010, v němž bylo uvedeno, že stavba musí proběhnout v souladu se zákonem č. 406/2000 Sb. a s podmínkami uvedenými v platných prováděcích vyhláškách a zároveň je třeba respektovat § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb.

Stavební úřad oznámil zahájení řízení ostatním účastníkům a vyzval je, aby své návrhy a námitky uplatnily se stanovené lhůtě, čehož žalobce využil.

Dne 14. 10. 2010 proběhlo místní šetření na pozemku parc. č. XX v k. ú. XX. Dne 21. 10. 2010 byl stavebník vyzván k doplnění podkladů o zakreslení sítí a rozvodů žalobce v předmětném domě. Doplnění podkladů k projektové dokumentaci stavebník stavebnímu úřadu předal dne 20. 12. 2010.

Dne 7. 4. 2011 stavební úřad pod sp. zn. 1700/2010/SÚ/Za, č. j. 40731/2011, vydal stavební povolení na stavbu – změna stavby bytového domu č. p. XX, XX, XX (stavební úpravy za účelem instalace tepelných čerpadel pro vytápění domu) XX, XX na pozemku parc. č. XX v katastrálním území Mšeno nad Nisou, obec Jablonec nad Nisou s tím, že se jedná o instalaci nového topného zdroje (2 ks plynových tepelných čerpadel vzduch – voda o celkovém výkonu 70 kW a 4 ks plynových kotlů o celkovém výkonu 112 kW), venkovní provedení na střeše objektu a technologických zařízení v suterénu objektu a vnitřní rozvod plynu. Součástí výroku stavebního povolení bylo stanovení podmínek pro provedení stavby, v podmínce č. 9 bylo uvedeno, že bude demontováno měřicí zařízení, armatury a přípojka ve vlastnictví žalobce dle jím stanovených podmínek. Teplovodní přípojka bude v místě odpojení přerušena, zaslepena a odizolována. Nefunkční přípojka v délce 46 m bude demontována včetně odstranění potrubí z domu. Výrok stavebního povolení obsahuje i rozhodnutí o zamítnutí námitek žalobce. Stavební úřad konstatoval, že žádost o povolení stavby přezkoumal z hledisek dle § 111 stavebního zákona, projednal ji s účastníky řízení a dotčenými orgány a zjistil, že uskutečněním nebo užíváním nejsou ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními předpisy. Projektová dokumentace splňuje obecné technické požadavky na stavby a podmínky územního rozhodnutí o umístění stavby, navrhovaná stavba je v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací a vyhovuje obecným požadavkům na využití území. Stavební úřad

zajistil vzájemný soulad předložených závazných stanovisek dotčených orgánů vyžadovaných zvláštními předpisy. Dále se stavební úřad věnoval odůvodnění svého rozhodnutí o zamítnutí žalobcových námitek. Uvedl, že vznesené námitky posoudil dle § 114 odst. 1 stavebního zákona a dospěl k závěru, že jedinou námitkou, jež byla vznesena ve smyslu citovaného ustanovení, byla námitka neúplné projektové dokumentace. Stavební úřad byl vázán rozsahem podané žádosti o stavební povolení, demontáž nebyla součástí předložené projektové dokumentace. Podle stavebního úřadu nic nebrání mít v objektu dva zdroje vytápění, postačí pouze uzavření hlavního uzávěru topného tělesa. Podmínku odpojení zařízení si stanovil žalobce, proto byla zapracována do podmínek stavebního povolení. Zároveň stavební úřad upozornil na to, že samotné provedení odpojení je věcí soukromoprávní a musí být řešeno mezi žalobcem a stavebníkem, demontáž nepodléhá povolení stavebního úřadu, ani povinnosti ohlašovací, proto demontáž zařízení žalobce nemusí být součástí projektové dokumentace. Žalobce namítá dotčení svých práv neodpojením svého zařízení, aniž by uvedl, jak budou jeho práva dotčena. Se zbylými námitkami se stavební úřad vypořádal v rámci splnění zákonných podmínek pro vydání stavebního povolení. K nerespektování energetické koncepce města Jablonec nad Nisou uvedl, že územním plánem nelze uložit zákaz odpojit se, ani příkaz připojit se k CZT. Současný platný a závazný plán města Jablonec nad Nisou nemá v sobě zapracovanou územní energetickou koncepci a proto nestanoví žádné podmínky, pokud se týká zásobování objektů ze systému CZT. Stavební úřad také nesouhlasil s názorem žalobce, že energetická koncepce Libereckého kraje jednoznačně preferuje systém CZT před dalšími zdroji vytápění. Ani energetická koncepce Libereckého kraje nemůže zakázat odpojení od stávajících rozvodů CZT. Stavební úřad uzavřel, že s ohledem na požadavek žalobce na přezkum stanovisek dotčených orgánů vznesl požadavek na jejich přezkum, ale protože stanovisky nebyla dotčena hmotná práva žalobce, bylo rozhodnuto ve věci.

Odvoláním žalobce brojil proti způsobu, jakým se s jeho námitkami vypořádal stavební úřad. Žádal, aby se žalovaný vyjádřil ke každé žalobcem uplatněné námitce jednotlivě. Rozhodnutí o vydání stavebního povolení považoval žalobce za nepřezkoumatelné, postrádající řádné zdůvodnění. Zdůraznil, že projektová dokumentace stavebníka je neúplná, neboť v rámci stavby nezohlednil povolenou stavbu žalobce.

IV. Napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu

Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 7. 2011 částečně změnil a ve zbytku stavební povolení potvrdil. Částečná změna stavebního povolení spočívala ve změně podmínky č. 9 (namísto demontáže předávací stanice, měřicího zařízení, armatury, a přípojky ve vlastnictví žalobce dle podmínek jím stanovených byla stavebníku uložena povinnost umožnit žalobci přístup k jeho zařízení, které zůstává v domě, neboť mu svědčí zákonné věcné břemeno ve smyslu energetického zákona) a novém stanovení podmínky č. 12, podle které bude plynová kotelna napojena na rozvody topné vody domu a rozvody TUV domu po odpojení těchto rozvodů od zařízení soustavy CZT žalobce. V odůvodnění žalovaný uvedl, že změnou stavebního povolení zabezpečil ochranu zařízení žalobce a naplnění jeho vlastnických práv, protože může nastat stav, kdy v povolovaném objektu bude zařízení žalobce nadále existovat. Konstatoval, že demontáž zařízení CZT nebo jeho části dle § 128 ve spojení s § 103 stavebního zákona nepodléhá ohlašovací povinnosti. Vysvětlil, že změnu v odvolacím řízení mohl provést, neboť stavebním úřadem byl zjištěn stav, o němž nejsou

pochybnosti a byly naplněny zákonné podmínky pro vydání stavebního povolení včetně předložení souhlasných závazných stanovisek dotčených orgánů. Žalovaný také zdůraznil, že provedenou změnou nebude zasaženo do vlastnických a procesních práv žalobce ani ostatních účastníků řízení.

Žalovaný se ztotožnil se způsobem, jakým se stavební úřad vypořádal se vznesenými námitkami žalobce, postup stavebního úřadu odpovídal dle žalovaného znění § 114 odst. 1 stavebního řádu. Ohledně stanovisek dotčených orgánů nebyla zahájena přezkumná řízení, stanoviska se netýkala hmotných práv žalobce k zařízení v objektu, nebyl důvod k přerušení stavebního řízení. Vzhledem k tomu, že se v daném případě jednalo o zdroj tepla do 1MWt, stanoviska SEI se dle § 2 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 195/2007 Sb. nevydávají. Na žalobcem napadené stanovisko SEI tedy nelze hledět jako na závazné stanovisko, neboť jeho vydání nebylo žádným právním předpisem vyžadováno. Z vyjádření Krajského úřadu Libereckého kraje, odboru životního prostředí k žádosti o přezkoumání o stanoviska orgánu ochrany ovzduší plyne, že stanovisko bylo vydáno v souladu se zákonem. Ministerstvo vnitra, generální ředitelství HZS, sdělilo, že nedošlo k porušení předpisů o požární ochraně, proto nebylo přezkumné řízení stanoviska HZS Libereckého kraje zahájeno. Ani Ministerstvo zdravotnictví neshledalo důvod k zahájení přezkumného řízení závazného stanoviska KHS Libereckého kraje. K námitce ohledně zmaření žalobcovy investice do rekonstrukce CZT na základě již vydaného stavebního povolení, žalovaný konstatoval, že stavební úřad není oprávněn zkoumat investice žalobce, ani dopad vydaných stavebních povolení na ně. Žalovaný uzavřel, že neshledal ze strany stavebního úřadu pochybení, pro které by musel stavební povolení zrušit a vracet zpět k novému projednání, také odůvodněné stavebního povolení plně odpovídá požadavkům správního řádu.

V. Posouzení soudem

Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.

Nejprve se soud musel zabývat žalobní výtkou nicotnosti rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu, k níž by ostatně musel přihlédnout z úřední povinnosti dle § 76 odst. 2 s. ř. s.

Za nicotný je podle doktríny a dosavadní judikatury správních soudů třeba považovat správní akt, který trpí vadami takové intenzity, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Typicky jsou takovými vadami neexistence zákonného podkladu pro rozhodnutí, nedostatek pravomoci, nejtěžší vady příslušnosti, absolutní nedostatek formy, absolutní omyl v osobě adresáta, neexistence skutkového základu způsobující bezobsažnost, požadavek trestného plnění, požadavek plnění fakticky nemožného, neurčitost, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost). K nicotnosti přezkoumávaného správního rozhodnutí je soud povinen přihlédnout nejen k námitce žalobce, ale z úřední povinnosti. Vlastní definici nicotnosti pak obsahuje zákon

č. 500/2004 Sb., správní řád. Podle jeho § 77 odst. 1 je nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení je nicotné dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního. Z uvedeného vyplývá, že nicotným je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami shora zmíněnými, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Tyto vady jsou natolik závažné, že způsobí faktickou neexistenci samotného správního aktu.

Žádné shora popsané vady napadených rozhodnutí soud nenalezl. O nicotnost se nejednalo ani z důvodu žalobcem namítané faktické a právní neuskutečnitelnosti rozhodnutí. Soud konstatuje, že s obdobnou námitkou téhož žalobce se již ve své rozhodovací činnosti setkal, a nevidí důvod odchýlit se od svých dřívějších závěrů.

Podle § 77 odst. 5 energetického zákona může být změna způsobu vytápění provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí. Soud nesdílí názor žalobce, že by snad odstranění některých částí rozvodného tepelného zařízení ve vlastnictví žalobce muselo být nutně uskutečněno a muselo být vždy řešeno jako součást stavebních úprav souvisejících s povolovanou změnou způsobu vytápění. Pokud se povolovaná změna způsobu vytápění bytového domu a s ní související stavební úpravy nedotknou rozvodného tepelného zařízení žalobce (s výjimkou odpojení od jeho zařízení) a umístění nového zdroje tepla a jeho napojení na stávající vnitřní rozvody nevyvolá nutnost stavebně technického odstranění jeho částí, je otázka dalšího setrvání částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení v prostorách bytového domu otázkou soukromoprávní, k jejímuž řešení nebyl stavební úřad a žalovaný v daném návrhovém stavebním řízení povolání. Shodně se k danému problému postavil i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159 (dostupný na www.nssoud.cz), rovněž konstatoval, že zabezpečení či odstranění částí zařízení žalobce je otázkou týkající se soukromoprávního vztahu mezi žalobcem a stavebníkem. Jak již soud konstatoval ve svých dřívějších rozsudcích, řešení otázky dalšího setrvání žalobcových částí rozvodného tepelného zařízení či jejich odstranění bude vyžadovat součinnost obou stran, bude věcí jednání a dohody žalobce a stavebníka, případně předmětem soudního sporu. Na rozdíl od žalobce má soud za to, že předmětná otázka nemusí být za daných skutkových okolností vyřešena ve stavebním řízení a nemusí být součástí stavebního povolení na změnu způsobu vytápění ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona. Z citovaného ustanovení také nelze dovodit, že náklady na provedení změny způsobu vytápění a náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení musí být uhrazeny ještě před provedením takové změny a že změna způsobu vytápění by byla závislá na předchozí úhradě těchto nákladů. Soud nesouhlasí s názorem žalobce, že pro setrvání tepelného zařízení žalobce není právní důvod, neboť toto zařízení bylo v bytovém domě jistě umístěno v rámci výstavby bytového domu, když vytápění je nedílnou součástí stavby. Z žádného zákonného ustanovení nelze dovodit povinnost stavebníka doložit souhlas žalobce jako vlastníka rozvodného tepelného zařízení s dalším ponecháním v zařízení v objektu jako nutnou podmínku pro vydání stavebního povolení na změnu způsobu vytápění. Stavební

povolení ve spojení s rozhodnutím žalovaného nejsou právně a fakticky neuskutečnitelnými rozhodnutími jen proto, že neřeší odstranění částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení, když s jeho setrváním v předmětném objektu žalobce z důvodu vyšších nákladů na jeho údržbu nesouhlasí (na druhou stranu však s odstraněním souhlas nedal). Žalobce se mylně domnívá, že napadená rozhodnutí jej nepřímou nutí vynakládat náklady na udržení jeho zařízení v domě a přenášet tyto náklady na další odběratele. Jak již soud uvedl, tato otázka je soukromoprávní, a musí-li žalobce dle svého tvrzení vynakládat náklady na setrvání a údržbu svého rozvodného tepelného zařízení v domě, pak je to v důsledku toho, že odstranění svého zařízení nebyl po ukončení dodávky tepelné energie do domu schopen se stavebníkem uspokojivě vyřešit. Jestli tyto tvrzené zvýšené náklady žalobce přenáší na další odběratele, jedná se o jeho podnikatelské rozhodnutí, nikoli důsledek napadených rozhodnutí. V namítaných skutečnostech soud neshledal ani nezákonnost přezkoumávaných rozhodnutí.

Nicotnost napadených rozhodnutí nezpůsobuje ani existence stavebního povolení na rekonstrukci žalobcovy soustavy CZT – Mšeno I. Zmíněné stavební povolení zakládá žalobci právo rekonstruovat část své soustavy CZT, a protože se napadená rozhodnutí části žalobcova rozvodného tepelného zařízení stavebně technicky nedotýkají a jak již bylo uvedeno, předmětem stavebního řízení nebylo odstranění či přemístění nebo jiný zásah do tohoto zařízení, žalobce není jejich vydáním v možnosti rekonstrukce omezen. Žalobce si neuvědomuje, že stavební povolení na rekonstrukci soustavy CZT – Mšeno I mu nezakládá právo na připojení konkrétních objektů v dané lokalitě na jeho rekonstruovanou soustavu CZT, neboť ze stavebního povolení mu plyne veřejné subjektivní právo provést určitou stavbu, nikoli právo zásobovat území tepelnou energií. Žalobce opět zapomíná na soukromoprávní rovinu vztahu se stavebníkem, kdy dodávka tepelné energie do konkrétního objektu není vázána jen na stavebně technické připojení objektu na žalobcovu soustavu CZT, ale je podmíněna také uzavřením soukromoprávní smlouvy o odběru tepelné energie.

Lze tak konstatovat, že napadené rozhodnutí žalovaného a stavební povolení nejsou nicotnými rozhodnutími, a soud přistoupil k jejich přezkumu.

Další žalobní námitky pak soud posuzoval s ohledem na specifické postavení žalobce v řízení před správními orgány. Již ve svých předchozích rozsudcích soud zaujal právní názor ohledně účastenství vlastníka rozvodného tepelného zařízení a současně dosavadního dodavatele tepelné energie do objektu, jehož se týkají stavební úpravy spočívající v umístění nového zdroje vytápění, a jeho práva uplatňovat ve stavebním řízení svoje výhrady proti povolovanému záměru změny způsobu vytápění. Soud má nadále za to, že omezená možnost ostatních účastníků stavebního řízení uplatňovat své výhrady proti povolované stavbě (v daném případě možnost žalobce uplatňovat námitky proti stavebním úpravám za účelem vybudování plynové kotelny v bytovém domě) dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, navíc ještě omezená lhůtou stanovenou v duchu zásady koncentrace správního řízení, determinuje také možnost žalobce vznášet úspěšně pouze některé žalobní námitky v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu správní soudy poskytují ochranu každému, kdo tvrdí, že byl na těchto právech zkrácen nezákonným správním rozhodnutím. Soud setrvává na svém názoru, že se nejedná o všeobecnou soudní kontrolu zákonnosti rozhodování správního orgánu v dané věci. To je ještě zdůrazněno

dispoziční (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) a koncentrační zásadou (§ 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s.), kterými je soudní přezkum ve správním soudnictví ovládán. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu nelze úspěšně vznášet k ochraně veřejných subjektivních práv jiné osoby či pouze k ochraně veřejného zájmu (zde je nutno poznamenat, že s výjimkou případu, kdy je určitému subjektu přiznáno účastenství v řízení před správním orgánem právě a jen za účelem ochrany veřejného zájmu v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem tak, jak je tomu typicky v případě občanských sdružení, které jsou aktivně legitimovány k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 odst. 2 s. ř. s., kdy lze ale s úspěchem namítat jen porušení procesních práv, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publikovaný ve Sb. NSS č. 379/2004). Skutečnost, jaká práva fyzické či právnické osoby mohou být přímo nebo v důsledku porušení jejích práv v předcházejícím řízení (tedy procesních) zkrácena, se odvíjí od toho, co bylo předmětem řízení před správním orgánem, a také od toho, co založilo účastenství fyzické či právnické osoby v takovém řízení. Tyto skutečnosti jsou důležité pro posouzení žalobní legitimace a následně i důvodnosti podané žaloby, neboť jak bylo soudem uvedeno shora, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je soud povolán o ochraně práv žalobce, nikoli k obecné kontrole zákonnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí a celého správního řízení, které jeho vydání předcházelo. Z uvedeného vyplývá závěr již judikovaný správními soudy, že „žalobce může namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je třeba rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale také na právech procesních (§ 65 s. ř. s.)“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publikovaný ve Sb. NSS č. 379/2004, obdobně rozsudek ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, dostupný na www.nssoud.cz). Z takového pojetí rozhodování soudů ve správním soudnictví soud vycházel při posouzení podané žaloby a uvážení o vznesených námitkách žalobce.

Žalobce v souzeném případě napadl rozhodnutí o povolení stavby - stavebních úprav spočívajících v instalaci tepelných čerpadel za účelem vytápění domu, o jehož vydání požádala jiná osoba odlišná od žalobce, a to osoba na řízení zúčastněná jako stavebník, žalobce tak nebyl „přímým adresátem“ vydaného povolení stavby. Se žalobcem bylo stavebním úřadem i žalovaným jednáno jako s účastníkem od počátku řízení o povolení stavby, z něhož vzešla napadená rozhodnutí. Stavební úřad i žalovaný si byli vědomi procesního postavení žalobce ve stavebním řízení a z tohoto pohledu posuzovali námitky žalobcem vznášené, jasně deklarovali, že žalobce mohl jako účastník řízení úspěšně vznášet podle § 114 odst. 1 stavebního zákona jen ty námitky, kterými poukáže na přímé dotčení svých práv – práv odpovídajících zákonnému věcnému břemeni za účelem přístupu ke svému rozvodnému tepelnému zařízení v domě (podrobně se odůvodněním této otázky soud zabýval ve svých předchozích rozsudcích), resp. vlastnických práv k tomuto zařízení. Soud se s tímto výkladem ztotožňuje a nepovažuje tak za důvodnou námitku žalobce nesprávného restriktivního výkladu § 114 odst. 1 stavebního zákona. K této otázce se shodně vyslovil i Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159 (dostupný na www.nssoud.cz), ve kterém se zabýval omezenou možností ostatních účastníků stavebního řízení vznášet proti povolované stavbě námitky, a to i z pohledu samotné ústavnosti tohoto ustanovení. Shodně hodnotil Nejvyšší správní soud omezenou možnost účastníka vznášet námitky ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění a následně jeho omezenou možnost úspěšně uplatňovat žalobní námitky před správním soudem i v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-76 (dostupný na www.nssoud.cz).

Lze tedy uvést, že stavební úřad i žalovaný postupovali v souladu se zákonem, pokud se zabývali jen těmi námitkami žalobce, které spadaly do rámce vymezeného v § 114 odst. 1 stavebního zákona, ostatními pak pouze v rámci zkoumání zákonných předpokladů pro vydání napadených rozhodnutí.

S ohledem na argumentaci žalobce a jeho opětovné dovolání se veřejného zájmu na ochraně soustavy CZT soud znovu zdůrazňuje, že sice § 77 odst. 5 energetického zákona stanoví, že změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí, ale z tohoto ustanovení ani žádného dalšího ustanovení energetického zákona ani jiného právního předpisu nelze dovodit, že by žalobce jako držitel licence na rozvod tepla a vlastník a provozovatel soustavy CZT a dosavadní dodavatel tepelné energie do předmětného bytového domu byl účastníkem stavebního řízení z důvodu možnosti chránit veřejný zájem na ochraně soustavy CZT a vznášet v tomto směru ve stavebním řízení námitky mimo rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona.

Žalobce v řízení před stavebním úřadem a žalovaným nedokázal námitky týkající se ochrany jeho vlastnického práva k soustavě CZT specifikovat. Jednotlivé námitky a odvolací námitky s konkrétním ohrožením svého zařízení v domě či přístupu k němu, ale ani s konkrétním ohrožením soustavy CZT nespojoval, s výjimkou marných investic v důsledku odpojení předmětného bytového domu. Stavební úřad a žalovaný vycházeli z projektové dokumentace (včetně jejího doplnění ze dne 20. 12. 2010) a dovodili, že vlastnická ani jiná věcná práva žalobce nebudou dotčena. Tento závěr má oporu v obsahu správního spisu, ze kterého nevyplývají skutečnosti svědčící o tom, že by věcná práva žalobce (právo odpovídající zákonnému věcnému břemeni přístupu) byla jakkoli omezena a že by žalobci ve výkonu vlastnických práv k tomuto zařízení něco bránilo. Žalovaný navíc v části II. výroku stavebního povolení jako podmínku pro provedení stavby č. 9 uložil stavebníku povinnost umožnit žalobci přístup k jeho zařízení, které zůstává v domě, neboť mu k tomuto zařízení svědčí i nadále zákonné věcné břemeno ve smyslu energetického zákona.

Z žádného ustanovení právního předpisu pak neplyne, a soud má za to, že tak neplyne ani z § 3 odst. 2 energetického zákona, podle kterého přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu, povinnost správních orgánů ve stavebním řízení zjišťovat, jak se změna způsobu vytápění dotkne provozování žalobcovy soustavy CZT jako celku, a řešit, zda v důsledku povolované změny způsobu vytápění dojde k tomu, že provozování soustavy CZT již nebude pro žalobce možné či ekonomické, neboť jeho soustava byla dimenzována na jiný počet odběratelů tepelné energie. Soud znovu zdůrazňuje, že dodávka tepelné energie do konkrétního objektu není vázána jen na stavebně technické připojení objektu na žalobcovu soustavu CZT, ale je podmíněna především uzavřením soukromoprávní smlouvy o odběru tepelné energie. Ukončení dodávky tepelné energie je pak důsledkem vypovězení takové smlouvy. Ani případné nepovolení změny způsobu vytápění ve stavebním řízení neznamena automatické obnovení dodávky tepelné energie do dotčené budovy právě žalobcem. Žalobce je sice povinen jako držitel licence na rozvod tepla podle § 76 odst. 1 energetického zákona uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie, nicméně uzavření takové smlouvy předpokládá žádost ze strany odběratele tepelné energie při splnění zákonných

podmínek podle citovaného ustanovení. Odborný posudek o dopadu procesu odpojování spotřebitelů od Soustavy CZT v Jablonci nad Nisou a výstavby vlastních zdrojů tepla na ekonomiku provozu CZT a životní prostředí ve městě ani Odborný posudek dopadu odpojení objektů na provoz okruhu VS EC 33, které si žalobce nechal vypracovat, soud proto jako důkaz neprováděl. Soud zastává názor, že otázka zhoršení ekonomiky provozu CZT nemohla být řešena v probíhajícím řízení a nemohla by být sama o sobě důvodem pro odepření vydání povolení na změnu způsobu vytápění při splnění zákonných podmínek. Stavební úřad ani žalovaný nejsou jako orgány státní správy zákonem povoleny ve stavebním řízení řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy CZT, ekonomiky jeho provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdroje tepelné energie. Žalobce se proto ani před správním soudem nemůže s úspěchem ochrany těchto práv dovolávat, byť se tak snaží činit, dovolává se ochrany veřejného zájmu. Ve stavebním řízení, v němž je změna způsobu vytápění dle § 77 odst. 5 energetického zákona povolována, musí správní orgány sice chránit veřejné zájmy, dotčené ustanovení však nelze vykládat tak, jak se to snaží naznačit žalobce, totiž že by stavebník, případně z vlastní iniciativy stavební úřady museli přinést důkaz o tom, že se povolovaná stavba nedotkne žalobcovy soustavy CZT. Energetický zákon v citovaném ustanovení § 77 odst. 5 (a rovněž ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší) se změnou způsobu dodávky nebo změnou způsobu vytápění počítá, odběrateli se ukládá povinnost hradit náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení, a případně náklady na přeložku rozvodných tepelných zařízení dle § 86 odst. 2 energetického zákona. Lze také konstatovat, že žalobcová soustava CZT jistě nebyla koncipována tak, že by nebylo odpojení (ale také připojení) odběratelů tepelné energie možné, opačný názor by zcela jistě směřoval právě proti ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona a absenci zákonné povinnosti připojení stavby na již existující soustavu dálkového CZT.

Ve světle těchto obecných úvah soud posoudil další žalobní body.

Soud se především musel vypořádat s námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stavebního úřadu a žalovaného. Námitka nepřezkoumatelnosti a porušení § 89 odst. 2 správního řádu však byla uplatněna obecně a tak je možné jen v obecné rovině konstatovat, že rozhodnutí žalovaného a prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu soud za nepřezkoumatelná nepovažuje. Stavební úřad uvedl, kdo je stavebníkem, zdůvodnil žalobcovo účastenství a jeho omezenou možnost úspěšně vznášet v řízení námitky, posoudil rozsah podkladů, které stavebník předložil, přičemž soud nepovažuje za nezbytně nutné, aby veškeré předložené písemnosti stavební úřad podrobně konstatoval, když jsou založeny ve správním spisu, včetně projektové dokumentace. Stavební úřad se zabýval předloženými stanovisky dotčených orgánů státní správy a z odůvodnění jeho rozhodnutí vyplývá, že tato stanoviska hodnotil z hlediska případného rozporu povolované stavby – stavebních úprav s veřejnými zájmy chráněnými zvláštními zákony tak, že jsou kladná a že podmínky stanovené zvláštními zákony na ochranu veřejných zájmů byly splněny (včetně zájmu chráněného zákonem o ochraně ovzduší). Jak z rozhodnutí stavebního úřadu, tak napadeného rozhodnutí žalovaného, jež tvoří jeden celek, vyplývá zjištěný skutkový stav projednávané věci. Vyplývají z nich i právní úvahy obou správních orgánů a v souhrnu také jejich závěr o aplikaci příslušných ustanovení nejen stavebního zákona, ale i dalších právních předpisů, především energetického zákona. Stavební úřad provedl posouzení souladu povolované stavby s územními energetickými koncepcemi a žalovaný na jeho závěry plně odkázal. Soud

má také za to, že z obou správních rozhodnutí lze seznat, jak se správní orgány vypořádaly s námitkami žalobce, zda je považovaly za uplatněné v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona nebo nikoli. Žalovaný také srozumitelně vysvětlil, proč stavební povolení ve výroku II. částečně změnil. Soud souhlasí s žalovaným, že takové změny výroku mohl provést. Dle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu může odvolací orgán napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Nahrazením textu bodu č. 9 podmínek pro provádění stavby novým textem a doplněním bodu č. 12 do podmínek žádná újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se žalobci nehrozí, neboť povinnost není ukládána jemu, ale stavebníkovi.

K námitce nesprávného posouzení stavby v intencích § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší lze uvést, že namítaná vada se nijak nedotýká porušení práv žalobce. Stavební úřad vycházel ze souhlasného stanoviska Městského úřadu Jablonec nad Nisou, odboru rozvoje, oddělení životního prostředí. Nadřízený správní orgán, který se k tomuto stanovisku vyjadřoval, uvedl, že Městský úřad Jablonec nad Nisou byl kompetentní k vydání stanoviska k provozu malého zdroje znečišťování ovzduší, o nějž v daném případě jde, a že bylo toto stanovisko vydáno v souladu se zákonem o ochraně ovzduší. Posouzení změny způsobu vytápění z hledisek zákona o ochraně ovzduší (§ 77 odst. 5 energetického zákona ve spojení s § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší) slouží k zajištění práva na ochranu ovzduší před znečištěním a nepříznivým účinkem látek na život, zdraví a životní prostředí, na kterém může být žalobce jako právnická osoba jen stěží zkrácen. Na tomto místě se soud neztotožňuje s názorem žalobce, že zmiňované ustanovení je koncipováno sekundárně k ochraně žalobcovy soustavy CZT, a proto by snad jeho porušení mohl žalobce s úspěchem namítat. Také je třeba zmínit, že pod pojmem centrální zdroj tepla použitým v § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší nelze vidět jen žalobcovu dálkovou soustavu CZT, když centrálním zdrojem tepla může být i jiný zdroj tepla než dálkový, jež dodává teplo z jednoho centra více koncovým odběratelům.

Soud neshledal opodstatněnou ani žalobní námitku týkající se energetických koncepcí. Jak plyne z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, stavební úřad se souladem povolované změny způsobu vytápění zabýval z pohledu územního plánu a jeho závazné části, v níž není územní energetická koncepce zapracována. Současně ale konstatoval, že námitku tohoto obsahu nemůže žalobce dle § 114 odst. 1 stavebního zákona uplatnit. Stavební úřad se přesto v rámci zkoumání naplnění zákonných podmínek pro povolení změny způsobu vytápění zabýval otázkou závaznosti územní energetické koncepce, jakož i preferencemi využití forem energie, a jednoznačně dovodil, že ani územní energetická koncepce nemůže obecně upřednostňovat využití CZT, není stanoven zákaz ani příkaz připojení k CZT. Žalovaný se závěry stavebního úřadu ztotožnil. Také zdejší soud zastává názor, že ani z územní energetické koncepce nelze dovodit právo žalobce jako vlastníka soustavy CZT dodávat do předmětného bytového domu tepelnou energii, což odpovídá přiměřené svobodě volby systému vytápění (kterou zmiňuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-54, a které se z jiného pohledu dotýkal i nálezný Ústavního soudu Pl. ÚS 37/96). Stavební úřad pak nepominul ani posouzení změny způsobu vytápění z pohledu územní energetické koncepce Libereckého kraje a zdůvodnil, že se jedná o doporučení pro města a obce na území Libereckého kraje s tím, že ani z tohoto dokumentu neplyne nemožnost vytápění předmětného objektu plynými palivy a zákaz odpojení od žalobcovy soustavy CZT. Toto ostatně odpovídá i závěrům obsaženým ve Stanovisku

a metodice k odpojování od centralizovaného zásobování teplem Ministerstva pro místní rozvoj z listopadu 2011 (dostupný na www.mmcrcz.cz), ve které bylo konstatováno, že: „Z citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že opatřením obecné povahy nelze ukládat povinnosti nad rámec zákona, proto podle názoru Ministerstva pro místní rozvoj nelze do ÚPD včlenit požadavek na povinné připojení k CZT. S ohledem na vymezení obsahu ÚEK zákonem o hospodaření energií a nařízením vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu ÚEK, nemůže požadavek na povinné připojení k CZT obsahovat ani ÚEK.“ I sám žalobce uvedl, že se jednalo pouze o doporučení těchto koncepcí.

Námítka nesprávného procesního postupu spočívajícího dle tvrzení žalobce v neprovedení územního řízení, nebyla ze strany žalobce spojena s konkrétním tvrzením o tom, jak se tento postup ze strany správních orgánů negativně dotkl žalobcova právního postavení. Žalobce v žalobě neuváděl, že by snad v důsledku postupu správních orgánů nemohl uplatnit nějaká svá procesní práva, včetně uplatnění konkrétních účastnických námitek ve vztahu k ochraně svých hmotných práv, které by býval mohl v takovém územním řízení s úspěchem vznést a správní orgány se takovými námitkami odmítly zabývat v řízení stavebním. Žalobní bod tak nebyl soudem shledán jako důvod pro zrušení napadených správních rozhodnutí.

Namítá-li žalobce porušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, a dovozuje-li z něj zásah do svých věcných práv, pak soud tuto námitku důvodnou také neshledal. Žalobcovo právo odpovídající legálnímu věcnému břemeni strpění přístupu je vázáno na předmětný bytový dům a pozemek jako nemovitost, když z povahy tohoto práva jako práva věcného plyne, že váže každého vlastníka zatížených nemovitostí. Ani případné změny ve velikosti spoluvlastnických podílů tak nemohly žalobcovo věcné právo přístupu k předmětnému domu a pozemku za účelem provozu a údržby svého zařízení ovlivnit.

O námitkách týkajících se stanovisek dotčených orgánů státní správy soud uvážil následovně. Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona mohl žalobce ve stavebním řízení vznést námitku proti stanoviskům dotčených orgánů státní správy, pokud by jimi bylo přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemeni k pozemku nebo stavbě. Pokud žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodů, které vztáhnul ke stanoviskům orgánů státní správy na úseku ochrany ovzduší (namítané porušení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší) je třeba znovu uvést, že žalobce je právnickou osobou, vlastníkem soustavy CZT a předchozím dodavatelem tepelné energie do bytového domu, a pokud vznášel námitky v tomto směru ve stavebním řízení, jednalo se o námitky jdoucí nad rámec oprávnění žalobce vznášet v řízení připomínky k povolované stavbě dle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Žalobce nemohl být namítaným postupem zkrácen na právu na příznivé životní prostředí, neboť takové právo mu jako právnické osobě z povahy věci náležet nemůže, neboť zmíněné právo náleží jen fyzickým osobám jako biologickým organismům (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne

12. 4. 2000, č. j. 5 A 98/1998-109, publikovaný SJS 888/2001). Totéž platí ve vztahu ke stanovisku Krajské hygienické stanice, která vydala souhlasné stanovisku z hlediska ochrany veřejného zdraví s podmínkou dodržení hygienických limitů hluku na základě zákona č. 258/000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Žalovaný pak správně dovodil, že odvolací námitky směřující do stanovisek dotčených správních orgánů jdou nad rámec § 114 odst. 1

stavebního zákona, nebyl povinen k nim přihlížet, neboť s jejich namítanou nezákonností a neúplností žalobce nijak nespojil zásah do svých hmotných práv, proto nebyl povinen v odvolacím řízení vyžádat potvrzení nebo změnu těchto stanovisek ani iniciovat přezkumné řízení. Ani v žalobě se tak žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce. Shodně judikoval i Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. To se týká i stanoviska HZS, ani zde žalobce neuvedl, v čem konkrétně dle něj nedostatečnost protipožárních opatření spočívá a jak se to dotýká jeho hmotných práv, k jejichž ochraně může námitky ve stavebním řízení dle § 114 odst. 1 stavebního zákona vznášet. Soud má za to, že žalovaný na odvolací námitky žalobce reagoval, a to způsobem odpovídajícím možnosti žalobce vznášet v předmětném stavebním řízení relevantní námitky.

K námitce absence dotazu na SEI pak zbývá konstatovat, že žalovaný měl k dispozici usnesení SEI, územního inspektorátu pro Liberecký kraj, ze dne 10. 6. 2011, kterým bylo s účinností od 23. 7. 2010 zrušeno závazné stanovisko k projektové dokumentaci navrhované stavby vydané SEI dne 23. 7. 2010. Z usnesení plyne, že v daném řízení SEI nebyla dotčeným správním orgánem, který by vydával závazné stanovisko či byl nějakým způsobem povolán chránit žalobcovy zájmy z pohledu zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energiemi. Žalovaný pak s odkazem na uvedené stanovisko konstatoval, že SEI v uvedené záležitosti závazné stanovisko nevydává. S tímto závěrem je nutno souhlasit. Podle § 94 odst. 2 energetického zákona je sice SEI dotčeným správním orgánem, který uplatňuje závazná stanoviska ve stavebním řízení, a podle § 13 odst. 2 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, je dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných tímto zákonem, nicméně podle § 2 odst. 4 písm. b) bod 2 vyhlášky č. 195/2007 Sb., kterou se staví rozsah, v němž SEI pro tyto účely závazná stanoviska vydává, se závazné stanovisko nevydává u zdrojů tepla do výkonu 1 MWt, tj. ani v daném případě. Není zřejmé, z jakého jiného právního předpisu pak žalobce povinnost SEI vyjadřovat se v daném stavebním řízení k fungování žalobcovy CZT dovozuje. Případná nejasně vymezená energetická náročnost budovy navíc opět nijak do žalobcovy právní sféry zasáhnout nemůže.

Ani způsob, kterým stavební úřad a žalovaný označili a vymezili část rozvodného tepelného zařízení soustavy CZT ve vlastnictví žalobce, nezpůsobuje neurčitost napadených rozhodnutí. Jak již soud rozvedl, neztotožňuje se s žalobcem v tom směru, že by součástí stavebního povolení změny způsobu vytápění předmětného bytového domu mělo být i rozhodnutí o odstranění žalobcova zařízení, pokud stavební úpravy nevyvolají potřebu stavebně technického zásahu ve smyslu přemístění, odstranění žalobcova zařízení. Stavební úřad a žalovaný měli ze zakreslení sítí a rozvodů ve vlastnictví žalobce, které stavebník dne 20. 12. 2010 dodatečně doložil, zjištěno, kde je část žalobcova rozvodného tepelného zařízení umístěna. Náskres polohy zařízení ve vlastnictví žalobce poskytl stavebníkovi v písemnosti ze dne 13. 12. 2010 sám žalobce. Žalobce neuváděl, že by některá další konkrétní část technické infrastruktury v jeho vlastnictví byla změnou způsobu vytápění jakkoli zasažena, ať již stavebně technicky či jinak. Žalobce pouze obecně, a jak sám uvádí z opatrnosti, tvrdí, že stavba ohrožuje jeho zařízení pro rozvod tepla. To však s dokumentace založené ve spise nevyplynulo. Ať již stavební úřad a žalovaný hovořili o „zařízení ve vlastnictví Jablonecké teplárenské a realitní, a.s.“ nebo by užívali jiný pojem (např. „součást soustavy CZT“, jak to činil žalobce), nemá to na podstatu věci a zákonnost napadených rozhodnutí vliv,

neboť předmětem řízení odstranění částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení nebylo. Na závěr lze poznamenat, že žalobce sice namítá, že pojem „zařízení ve vlastnictví Jablonecké teplárenské a realitní, a.s.“ je právně neurčitý, ale ani on neuvádí, jak má být právně správně a určitě jeho zařízení nazýváno a popisováno a jaký vliv to může mít na zákonnost napadených rozhodnutí. Je to naopak žalobce, kdo je ve smyslu § 161 odst. 1 stavebního zákona povinen své zařízení evidovat a jeho umístění a podmínky jeho ochrany vyjavit také pro účely stavebního řízení.

K posledně namítanému nesprávnému označení sídla žalobce soud uvádí, že toto nepovažoval za vadu, která by způsobila nezákonnost napadeného správního rozhodnutí. V rozhodnutí žalovaného byl žalobce jako právnická osoba označen správným názvem, pouze u sídla bylo uvedeno nesprávné číslo budovy. Soud je přesvědčen, že tato skutečnost nemohla způsobit, že by byl žalobce zaměněn s jiným subjektem. Ve smyslu § 68 odst. 2 správního řádu tak byl žalobce označen dostatečným způsobem.

Soud tak neshledal žalobu důvodnou, nezjistil, že by bylo ve správním řízení porušeno žalobcovo právo na spravedlivý proces, když neshledal porušení jeho procesních práv a práv směřujících k ochraně jeho vlastnického práva. Nese-li žalobce nějaké náklady proto, že část jeho zařízení se dosud nachází v předmětném bytovém domě, není tomu tak v důsledku napadených správních rozhodnutí, ale v důsledku toho, že odstranění části žalobcova rozvodného tepelného zařízení nebylo v soukromoprávní rovině dosud vyřešeno. Nelze tak hovořit o podrobení nuceným službám správním rozhodnutím.

Obiter dictum si soud dovoluje shodně jako ve svých předchozích rozsudcích poznamenat, že stavební řízení, případně řízení o dodatečném povolení stavby, v němž se rozhoduje ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona o změně způsobu vytápění, není a nemá být pro žalobce jako držitele licence na rozvod tepla a dosavadního dodavatele tepelné energie do budovy bytového domu nástrojem obstrukcí a nástrojem udržení svých zákazníků – odběratelů tepelné energie. Smyslem jeho účastenství v takovém řízení má být ochrana jeho věcných práv k nemovitosti v důsledku umístění části jeho rozvodného tepelného zařízení, případně vlastnických práv k němu, nikoli ochrana jeho podnikatelských záměrů a ekonomických zájmů a dosavadních investic do SZTE, včetně investic do rekonstrukce části jeho rozvodného tepelného zařízení. Současná právní úprava vztahující se k problematice odpojování objektů od již existujících SZTE nijak tyto soustavy neupřednostňuje, byť stanoví, že jsou budovány a provozovány ve veřejném zájmu, a nedává držitelům licence k výrobě a rozvodu tepelné energie oprávnění hájit veřejný zájem ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění. Úvahy, je-li tento stav správný či má-li býti již existující SZTE poskytnuta zvýšená ochrana a odpojení od ní právními předpisy omezeno, jsou úvahami *de lege ferenda* a věci moci zákonodárné.

VI. Závěrečné posouzení a náklady řízení

Ze všech shora uvedených důvodů soud zamítl podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce a žalovaný nevyjádřili ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

Osobě na řízení zúčastněné soud náhradu nákladů nepřiznal v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných jí soud může na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě soud osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti neuložil, osoba na řízení zúčastněná ani náhradu nákladů řízení nepožadovala, soud proto vyslovil, že jí právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 31. července 2013

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu